

Brexit 'to do list'

Handvatten onderhandelaars fase 2 Brexit onderhandelingen -
Bouwstenen voor eenvoudige handel en banen na Brexit

Laatste Brexit nieuws voor ondernemers

www.evofenedex.nl/brexit

Inleiding

De onderhandelingen over de nieuwe (handels)relatie tussen de Europese Unie (EU) en het Verenigd Koninkrijk (VK) starten dit voorjaar. Voor Nederlandse im- en exporteurs, hun werknemers en de BV Nederland is het cruciaal dat Brussel en London goede handelsafspraken maken die de handel en logistiek ook na Brexit zo eenvoudig mogelijk laten verlopen. De belangen voor de import- en exportsector en Nederland zijn enorm. Het VK is onze derde handelspartner wereldwijd en 300.000 Nederlanders danken hun baan aan de handel met de Britten. Jaarlijks exporteren we voor zo'n 38 miljard euro aan goederen, tegenover een import van zo'n 21 miljard. Het grote handelsvolume en de eenvoudige handel hebben we grotendeels te danken aan de Europese interne markt en het vrije verkeer van goederen en personen. Het is daarom zaak dat de handel ook na Brexit zo eenvoudig mogelijk blijft verlopen en handelsbelemmeringen zoveel mogelijk worden voorkomen. In dit document zetten we hiervoor de belangrijkste bouwstenen op een rij. We roepen daarbij de Nederlandse overheid op zich bij de Brusselse onderhandelaars hard te maken voor Nederlandse banen, eenvoudige handel en efficiënte logistiek en de in dit stuk genoemde bouwstenen actief uit te dragen in de onderhandelingen.

Wat is nodig voor banen en eenvoudige handel en logistiek na Brexit?

Zorg voor goede handelsafspraken die de handel ook na Brexit zo eenvoudig mogelijk laten verlopen. Stel een overgangperiode – met behoud van de huidige situatie - in totdat goede handelsafspraken zijn gemaakt en kunnen worden geïmplementeerd. De overgangperiode moet indien nodig langer doorlopen dan tot 1 januari 2020 (voorstel EU). Bovenal is het zaak te zorgen dat ondanks Brexit de stabiliteit van de EU en de interne markt gewaarborgd blijft.

Behoud van het VK als onderdeel van de interne markt is het beste scenario voor eenvoudige handel en banen. Uiteraard realiseren we ons dat de ruimte voor een dergelijke scenario beperkt is, aangezien de Britten uit de EU willen stappen, aangeven geen Douane-Unie meer te willen en eigen handelsakkoorden willen onderhandelen. Desalniettemin is het zaak dat de

onderhandelaars iedere kans aangrijpen om te zorgen dat het VK onderdeel blijft van de interne markt. Handelsafspraken op basis van het 'Noorse' of 'Zwitserse' model bieden, als de interne markt en Douane Unie niet haalbaar zijn, daarna de beste waarborgen voor eenvoudige handel en banen na Brexit. Als zelfs dat niet haalbaar blijkt, is een handelsakkoord – aansluitend bij een bestaand model, zoals het Canadese- de te kiezen route.

Zorg met de handelsafspraken tenminste voor:

- Een gelijk speelveld met uniforme regels en vrije markttoegang
- Wederzijdse aanvaarding van producten (gelijke producteisen)
- Een soepele doorgang aan de grens
- Zo eenvoudig mogelijke douaneformaliteiten
- Ruime mogelijkheden voor efficiënt goederenvervoer via de weg, zee, spoor en lucht
- Minimale administratieve lasten

Feiten en cijfers

• Jaarlijkse Nederlandse export: 38 miljard euro (8% van onze totale export gaat naar het VK)

• Jaarlijkse Nederlandse import: 21 miljard euro (11% van onze import komt uit het VK)

• VK is onze derde handelspartner wereldwijd

• 300.000 Nederlanders danken hun baan aan de handel met het VK

• Belangrijke exportproducten: Toestellen telecommunicatie, farmaceutische producten, groente en fruit, bloemen en planten

• Belangrijke importproducten: farmaceutische goederen, chemische producten, elektrische apparaten

Handel

1. Zorg voor een gelijk speelveld, uniforme regels en vrije markttoegang

Een gelijk speelveld met duidelijke en uniforme regels is van belang om op eerlijke en gelijke wijze te kunnen concurreren. Het is daarom belangrijk dat voor Britse en Europese bedrijven zoveel mogelijk dezelfde regels gelden, die bovendien worden gehandhaafd. Im- en exporteurs moeten zonder belemmeringen toegang hebben tot de Britse markt. Afspraken zijn daarom tenminste nodig over:

- **EU-wetgeving:** Zorg dat het VK zoveel als mogelijk blijft werken met EU-wetgeving, in het bijzonder wetgeving voor douane, milieu, gevaarlijke stoffen, vervoer, afval en veiligheids- en productstandaarden- en eisen. Als dat niet volledig mogelijk blijkt, maak dan goede afspraken dat het VK de EU-regels zoveel mogelijk overneemt en maak afspraken om te voorkomen dat de regels tussen de EU en het VK uit elkaar gaan lopen. In dat geval ontstaan automatisch toenemende kosten voor bedrijven bijvoorbeeld om na te gaan of wordt voldaan aan de wetgeving in het VK.
- **Gelijk speelveld:** Zorg, in geval van een onverhoopt 'no deal' scenario, dat het VK de internationale regels op het gebied van internationale handel, zoals de WTO regels, goed naleeft. Een level playing field op alle terreinen is essentieel voor behoud van de concurrentie positie. Belangrijk is ook dat de te kiezen oplossing voor de Ierse en Noord-Ierse grens geen afbreuk doet aan het gelijke speelveld voor Europese bedrijven en niet leidt tot ongewenste effecten op de interne markt.
- **Markttoegang:** Waarborg vrije markttoegang voor im- en exporteurs in het VK door te zorgen voor wederzijdse erkenning van producten, standaarden en certificering.
- **Naleving wetgeving:** Laat VK (alvast) toetreden tot het Verdrag van Lugano, zodat ook na Brexit rechtelijke uitspraken over en weer worden erkend en ten uitvoer kunnen worden gelegd.

- **Exportcontrole:** Maak goede afspraken over gelijke exportcontrolewetgeving, zodat bedrijven na Brexit geen vergunningen hoeven aan te vragen voor export van strategische goederen naar het VK (inschattingen laten zien dat bij een harde Brexit Nederlandse bedrijven ruim 5 miljoen vergunningen moeten aanvragen, die de Douane allemaal moet beoordelen)
- **Vrij verkeer personen:** Maak goede afspraken dat werknemers van Europese en Britse bedrijven eenvoudig en zonder administratieve rompslomp over en weer de grens over kunnen gaan en kunnen werken in de EU of het Verenigd Koninkrijk. Bij het internationaal goederenverkeer gaan niet alleen goederen maar ook vaak werknemers de grens over, bijvoorbeeld om klantafspraken te maken of voor vervoer van goederen. Hiertoe moeten ruime mogelijkheden blijven bestaan.

2. Wederzijdse aanvaarding van producten en standaarden

Het is belangrijk dat goederen die voldoen aan Europese wetgeving na Brexit ook vrijelijk op de Britse markt verkocht mogen worden, zonder aanvullende eisen en testen. Het beste is als de Britten zich aan de Europese (product) wetgeving blijven houden, zodat voor iedereen duidelijk is welke wetgeving van toepassing is. Afspraken zijn tenminste nodig over:

- **Certificatie:** Zorg voor zoveel mogelijk wederzijdse erkenning en acceptatie van standaarden, systemen en certificaten voor voedsel- en productveiligheid. Waarborg daarmee dat producten die voldoen aan EU-wetgeving ook in het VK kunnen worden gekocht en verkocht.
- **Wederzijdse erkenning van jurisdictie:** Maak afspraken over wederzijdse erkenning van jurisdictie en uitspraken van rechtbanken en het EU-verbod op anti-suit injunctions. Voorkom daarmee dat zaken gelijktijdig bij rechtbanken in het VK en in een EU-lidstaat aanhangig gemaakt kunnen worden, met afwijkende beslissingen en rechtsonzekerheid tot gevolg.

3. Zorg voor een soepele doorgang aan de grens

Een soepele doorgang aan de grens is van levensbelang voor efficiënte handel en logistiek. Vertragingen aan de grens leiden direct tot verstoringen van logistieke processen, het niet kunnen nakomen van klantafspraken en extra (logistieke) kosten. Afspraken zijn tenminste nodig over:

- **Toezicht en voorbereiding:** Beperk het toezicht van douaneautoriteiten op het goederenverkeer met het VK tot het minimale. Toezicht op goederenverkeer door bijvoorbeeld controles levert altijd een handelsbelemmering en een verstoring van logistieke processen op. Zorg dat Douaneautoriteiten in het VK en in Nederland tijdig en adequaat zijn voorbereid op Brexit, in termen van capaciteit, kennis en infrastructuur.
- **Douanevervoer:** Maak afspraken over de mogelijkheid douanevervoer toe te passen, in lijn met de afspraken met de EVA-landen (Liechtenstein, Noorwegen, IJsland en Zwitserland). Hierdoor kunnen niet uit de EU afkomstige goederen van de ene plaats naar een andere plaats in de EU worden vervoerd, onder geleide van een douaneaangifte onder schorsing van de belastingen. Controles zijn dan alleen nodig bij vertrek en aankomst op plaats van bestemming, waardoor de druk op de grens fors verminderd.

4. Beperk douaneformaliteiten tot een minimum

Als het Verenigd Koninkrijk uit de EU stapt, worden douaneformaliteiten heringevoerd, ongeacht de uitkomst van de onderhandelingen. Op douanegebied is de Brexit daarom altijd hard. Belangrijk is dat douaneformaliteiten en de bijbehorende administratieve lasten en kosten voor bedrijfsleven én overheden tot het minimale worden beperkt. Afspraken zijn tenminste nodig over:

- **Bestaand model:** Zorg dat de herinvoering van douaneformaliteiten – voor zover die niet te voorkomen zijn – wordt gebaseerd op een bestaand model, zoals het Noorse of CETA. Voorkom koste wat kost dat een nieuw model wordt opgesteld. Zorg waar mogelijk voor zo snel mogelijk duidelijkheid over het te kiezen model.
- **Douane-Unie:** Zorg dat de EU en het VK een Douane-Unie overeenkomen, waardoor geen tariefmuren bestaan tussen de EU en het VK, één gelijk buitentarief geldt, gelijke oorsprongsregels en een gezamenlijk handelsblok- en beleid bestaat.
- **Invoerrechten:** Voorkom de invoering van invoerrechten. Invoerrechten maken het voor exporteurs moeilijker te concurreren op de Britse markt. Ook worden ingevoerde producten of onderdelen duurder voor consumenten en bedrijven.
- **Veiligheidsgebied:** Zorg dat het VK onderdeel blijft van het Europese veiligheidsgebied met AEO-status. Dit voorkomt dat veiligheidsgegevens vooraf moeten worden aangegeven. Als het VK buiten het veiligheidsgebied valt, betekent dat extra complexiteit voor alle vormen van transport van en naar het VK vanuit de EU.
- **AEO:** Maak afspraken over wederzijdse erkenning van de Authorised Economic Operator (AEO) vergunning.

- **Samenwerking:** Zorg voor verregaande samenwerking tussen de Britse en Nederlandse douaneautoriteiten, zodat het douaneproces zo efficiënt mogelijk verloopt. Zorg daarbij voor data uitwisseling, kennisdelen, aansluiting van IT systemen en voldoende capaciteit.
- **Douanewetgeving:** Zorg zoveel mogelijk voor harmonisatie en behoud van simplificaties en centralisaties op douanegebied.
- **Exportdocumenten, BTW en accijns:** Maak duidelijke en werkbare afspraken over im- en exportprocedures en btw en accijns. Beperk de administratieve lasten tot het minimale.
- **NVWA:** Zorg dat controlerende autoriteiten (in Nederland de NVWA) over voldoende keurpunten in het gehele land beschikken, met voldoende gekwalificeerd personeel, zodat de goederenstroom zoveel mogelijk efficiënt blijft verlopen. Zorg dat controles zoveel mogelijk ook op locatie mogelijk zijn en niet verplicht aan de grens. Maak afspraken over wederzijdse erkenning van keuringen. Beperk de controlelast tot het minimale.

5. Overgangstermijn na handelsafspraken

Zorg dat im- en exporteurs, na het aflopen van de overgangperiode, minimaal een jaar de tijd hebben om de gemaakte handelsafspraken en de gewijzigde werkwijze te implementeren in hun processen en systemen.

Logistiek

1. Stel een transportconventie op en regel daarin tenminste:

- Ruime mogelijkheden wegvervoer
- Efficiënt vervoer van goederen via de zee
- Ruime mogelijkheden voor luchtvracht

Wachttijden aan de grens, bijvoorbeeld in Britse havens, vliegvelden en bij de tunnel, moeten zoveel mogelijk worden voorkomen, bijvoorbeeld door technologische oplossingen te zoeken. Door vertragingen aan de grens worden logistieke processen ernstig verstoord en is het nauwelijks opportuun versgoederen (bloemen, levensmiddelen) naar het VK te exporteren (op dit moment betreft zo'n 1/3e van de export naar het VK versgoederen). Belangrijk daarbij is dat administratieve lasten voor, tijdens en na het vervoer tot het minimale worden beperkt. Voorkom dat aan de grens bij vervoer onnodige formaliteiten moeten worden afgehandeld. Maak in de transportconventie tenminste afspraken over:

a. Ruime mogelijkheden wegvervoer

- Ritmachtigingen:** Voorkom dat EU bedrijven ritmachtigingen in het VK nodig hebben. Dit zou de markt ernstig verstarren en levert forse kosten en administratieve lasten op. Maak hierover afspraken op EU niveau.
- Cabotage:** Waarborg de mogelijkheden voor cabotage (het vervoeren van goederen tussen twee punten in hetzelfde land door een bedrijf uit een ander land). Als cabotage na Brexit niet meer mogelijk is, neemt de transport capaciteit voor im- en exporteurs fors af.

B. Efficiënt vervoer van goederen via de zee

- Ferryverkeer:** Waarborg de mogelijkheden van vervoer van goederen via ferryverkeer en feederdiensten en zorg dat toezichhouders de goederenstroom tijdig en efficiënt kunnen afhandelen. Beperk de administratieve lasten behorende bij deze stroom tot het minimale.
- Aansluiting bij Europees Douanevervoer:** Zorg bij RoRo (Roll on Roll off van trucks met (container) lading die gebruik maken van ferrydiensten) voor aansluiting bij Europees Douanevervoer. Daarmee worden controleverplichtingen tijdens vervoer geminimaliseerd.
- Doorvervoer via Nederland:** Behoud van ruime mogelijkheden en waarborg een aantrekkelijk business case zodanig dat goederen met bestemming VK via Nederland naar het VK kunnen gaan. Voorkom belemmeringen in deze goederenstroom door goede afspraken te maken over de mogelijkheden voor douanevervoer.
- Feederdiensten:** Behoud ruime mogelijkheden en een aantrekkelijke businesscase voor feederdiensten in alle havens in het VK. 'Feeders' zijn kleine schepen van waaruit goederen uit/in een groot schip worden overgeladen. Voorkomen moet worden dat feederdiensten minder of beperkter mogelijk zijn in Britse havens, waardoor transportmogelijkheden worden ingeperkt en kosten van transport omhoog gaan.

C. Ruime mogelijkheden voor met name luchtvracht

- 'Open Skies':** Zorg dat het VK gebonden blijft aan het Europese 'Open Skies' verdrag. Dit verdrag regelt de rechten voor vluchten tussen lidstaten. Europese maatschappijen verliezen automatisch hun vlieg rechten als het VK niet aan het verdrag gebonden is.